

HE 160/2017 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulakia siten, että vuonna 2018 pidettävässä lomituksessa maatalousyrittäjiltä perittäviä sijaisapumaksuja alennetaan.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018 ja sen on tarkoitus olla voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
PERUSTELUT	3
1 Nykytila.....	3
2 Ehdotetut muutokset	3
3 Esityksen vaikutukset.....	4
3.1 Taloudelliset vaikutukset	4
3.2 Vaikutukset palvelujen käyttäjiin.....	4
4 Asian valmistelu.....	4
5 Voimaantulo.....	4
LAKIEHDOTUS	5
Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta.	5
LIITE	6
RINNAKKAISTEKSTIT	6
Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta.	6

PERUSTELUT

1 Nykytila

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaan kotieläintaloutta päätoimisesti harjoittavalla maatalousyrittäjällä on oikeus saada vuosilomaa 26 päivää vuodessa. Lomituspalvelujen saaminen edellyttää, että maatalousyrittäjä pääsääntöisesti kuuluu maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) mukaisen niin kutsutun pakollisen MYEL-vakuutuksen piiriin, kyseessä on pk-yritys ja että kotieläintalous käsittää vähintään kuusi asetuksella määriteltyä kotieläinyksikköä. Maatalousyrittäjä ei voi lomituseränsä saadaksi saada tiettyjä estäviä eläkkeitä, eikä yritys voi olla vaikeuksissa oleva yritys tai yritys, jolla on maksamaton komission perintämääräys.

Kotieläintaloutta harjoittavalla maatalousyrittäjällä on oikeus sijaisapuun silloin, kun hän ei pysty huolehtimaan yrityksen hoitoon kuuluvista välttämättömistä tehtävistään laissa säädetyn tilapäisen syyn vuoksi. Sijaisavun enimmäiskesto on kunkin perusteen osalta määritelty laissa.

Vuosiloma on siihen mahdollisesti liittyvää valvontakäyntiä ja varallaoloa lukuun ottamatta maksutonta ja sijaisavun saajalta peritään sijaisavusta tuntimaksu. Sijaisavun maksu sisältää kolmen euron suuruisen perusosan sekä tulosidonnaisen osan, joka määräytyy sijaisavun saajan MYEL-työtulon mukaan. Tuntimaksua määrittäessä työtulo jaetaan luvulla 5400. Sijaisapumaksun suuruuteen vaikuttaa eräissä tapauksissa se, millä perusteella sijaisapua on saatu. Jos sijaisapua annetaan äitiysrahaperusteella, pääsäännön mukainen maksu peritään 50 prosentilla alennettuna. Jos sijaisavun saajalla on palkka- tai yrittäjätuloa tilan ulkopuolisen työskentelyn johdosta, maksu peritään 50 prosentilla korotettuna. Samoin käy, jos sijaisavun perusteena on alle 3-vuotiaan lapsen hoito. Yritystoiminnan järjestelyjä varten myönnetystä sijaisavusta peritään kiinteä tuntimaksu, vuoden 2017 palkkakertoimen tasossa, 13,66 euroa tunnilta.

Vuonna 2017 on kuitenkin voimassa väliaikainen laki, jonka mukaan vuonna 2017 pidetyssä sijaisavussa sijaisavun tuntimaksua alennetaan 31 prosentilla, yritystoiminnan järjestely sijaisavussa tuntimaksu on vuonna 2017 määritelty 12 euroksi tunnilta.

Vuosilomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä on vuonna 2017 arviolta noin 17 000 ja lomitettuja vuosilomapäiviä on arviolta noin 435 000. Sijaisapua on arvioitu käyttävän noin 5 700 maatalousyrittäjää ja sijaisapupäiviä on arvioitu olevan noin 288 000.

Hallitus päätti syksyn 2017 budjettiriihessä kohdistaa 1 miljoonan euron panostuksen lomituspalvelujen sijaisapumaksujen osittaiseen alentamiseen. Maksualennuksilla halutaan tukea maatalousyrittäjien jaksamista haastavassa taloudellisessa tilanteessa.

2 Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että lomituspalvelulain 27 §:ään lisättäisiin 2 momentti, jonka mukaan vuonna 2018 pidetyssä sijaisavussa pykälän 1 momentin mukaan määrättyä tuntimaksua alennettaisiin 4,59 prosentilla. Sijaisapumaksun alentuminen vaikuttaisi tätä kautta kaikkien sijaisapuperusteiden asiakasmaksua alentavasti, paitsi sijaisapumaksuun yritystoiminnan järjestelyn perusteella.

Esityksessä ehdotetaan, että lomituspalvelulain 27 b §:ään lisättäisiin 2 momentti, jonka mukaan yritystoiminnan järjestelyjä varten vuonna 2018 pidetystä sijaisavusta perittävä asiakas-

HE 160/2017 vp

maksu olisi vuoden 2018 tasossa 12 euroa tunnilta. Ilman maksualennusta maksu olisi vuoden 2018 palkkakerrointasossa arviolta 13,77 euroa tunnilta.

Maksualennuksia sovellettaisiin vuonna 2018 pidettyyn lomitukseen ja vuodelta 2018 perittäviin maksuihin.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Sijaisapumaksun alentaminen 4,59 %:lla sekä yritystoiminnan järjestelyjä varten myönnetyn sijaisavun kiinteän tuntimaksun alentaminen 12 euroon tunnilta aiheuttaisi arviolta yhteensä 1 miljoonan euron lisäkustannukset. Kustannusten arvioidaan syntyvän sillä oletuksella, että sijaisavun käyttö lisääntyisi 1 %:lla ja asiakasmaksukertymä pienenesi 4,59 %:a.

3.2 Vaikutukset palvelujen käyttäjiin

Maatilojen heikko kannattavuus on entisestään lisännyt yrittäjien henkistä kuormitusta. Esityksellä tuetaan maksuvaikeuksissa olevia yrittäjiä, maatalousyrittäjien työssä jaksamista sekä edistetään perheen ja työn yhteensovittamista.

Sijaisapuun on oikeus, kun yrittäjä ei pysty huolehtimaan yrityksen hoitoon kuuluvista välttämättömistä tehtävistään laissa säädetyn tilapäisen syyn vuoksi. Sijaisavuista noin 97 % käytetään työkyvyttömyystilanteissa ja perhevapaisiin. Maatalousyrittäjien vaikeasta taloudellisesta tilanteesta johtuvat maksuvaikeudet aiheuttavat sen, että yhä useampi yrittäjä tekee sairaana töitä ja perhevapaita jää pitämättä. Sijaisapumaksun alentamisella pyritään tukemaan yrittäjien mahdollisuutta irrottautua työstä myös sairaana tai perhevapaiden johdosta.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen asiantuntijoiden kanssa.

Asia on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa 10 päivänä lokakuuta 2017.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018 ja sen on tarkoitus olla voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 27 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, väliaikaisesti uusi 2 momentti ja 27 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, väliaikaisesti uusi 2 momentti, seuraavasti:

27 §

Sijaisavusta perittävät maksut

Työtulon perusteella 1 momentin mukaan määrättyä tuntimaksua alennetaan 4,59 prosentilla vuonna 2018 pidetyssä sijaisavussa.

27 b §

Yritystoiminnan järjestelyjä varten annettavasta sijaisavusta perittävä maksu

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sijaisavun saajalta peritään 7 i §:n perusteella vuonna 2018 pidetystä sijaisavusta 12 euroa tunnilta. Sen estämättä, mitä 47 b §:n 2 momentissa säädetään, tässä momentissa mainittu rahamäärä vastaa vuoden 2018 palkkakertoimen tasoa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____ ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 27 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, väliaikaisesti uusi 2 momentti ja 27 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, väliaikaisesti uusi 2 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

27 §

Sijaisavusta perittävät maksut

Sijaisavusta perittävät maksut

Työtulon perusteella 1 momentin mukaan määrättyä tuntimaksua alennetaan 4,59 prosentilla vuonna 2018 pidetyssä sijaisavussa.

27 b §

27 b §

Yritystoiminnan järjestelyjä varten annettavasta sijaisavusta perittävä maksu

Yritystoiminnan järjestelyjä varten annettavasta sijaisavusta perittävä maksu

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sijaisavun saajalta peritään 7 i §:n perusteella vuonna 2018 pidetystä sijaisavusta 12 euroa tunnilta. Sen estämättä, mitä 47 b §:n 2 momentissa säädetään, tässä momentissa mainittu rahamäärä vastaa vuoden 2018 palkkakertoimen tasoa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta
2018.*